

**REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJSKI SUD U ZAGREBU**

Poslovni broj: II K-rz-1/06

**Z a p i s n i k
s nastavka glavne rasprave kod Županijskog suda u Zagrebu
od 27. ožujka 2008. godine**

Prisutni:

Predsjednik vijeća – sudac:
mr. sc. Marin Mrčela

Član vijeća - sudac:
Siniša Pleše
Jasna Pavičić
Dopunski sudac:
Zdenko Posavec

Zapisničar: Draženka Mraović

Kazneni predmet:

Tužitelj: Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu

Optuženik: I optuženi Rahim Ademi i dr.
Zbog krivičnog djela iz članka 120. stavak 1. OKZRH

Broj Državnog odvjetništva: K-DO-349/05

Predsjednik vijeća otvara zasjedanje u 09,30 sati.

Utvrđuje se da su na nastavak glavne rasprave pristupili:

- 1) Tužitelj: Zamjenik Glavnog državnog odvjetnika – Antun Kvakan
- 2) Punomoćnik oštećenika: odvjetnik Dragan Jovanić
- 3) Optuženi: I optuženi Rahim Ademi, II optuženi Mirko Norac
- 4) Branitelj: branitelj I optuženika – odvjetnik Čedo Prodanović, branitelj II optuženika – odvjetnik Željko Olujić
- 5) Svjedoci:

Za nastavak glavne rasprave ispunjene su sve zakonske pretpostavke pa ista ima biti nastavljena izvođenjem dokaza i to čitanjem iskaza svjedoka koji su izvanraspravno ispitani 18. i 19. ožujka 2008. godine.

Sud donosi:

rješenje

Biti će pročitan iskaz svjedoka Đure Dmitrovića, čemu se stranke ne protive.

Predsjednik vijeća čita iskaz svjedoka Đure Dmitrovića na zapisniku od 18. ožujka 2008. godine.

Nema primjedbi na pročitano.

Biti će pročitani iskazi svjedoka koji su ispitani izvanraspravno 19.03.1998. i to ugroženi svjedok broj 33, svjedok Milka Radaković, svjedok Božidar Matić, ugroženi svjedok broj 6, čemu se stranke ne protive.

Predsjednik vijeća čita iskaz ugroženog svjedoka broj 33 na zapisniku od 19. ožujka 2008. godine.

Nema primjedbi na pročitano, svjedokinja neće biti neposredno ispitana.

Predsjednik vijeća čita iskaz svjedoka Milke Radaković na zapisniku od 19. ožujka 2008. godine.

Nema primjedbi na pročitano, svjedokinja neće biti neposredno ispitana.

Predsjednik vijeća čita iskaz svjedoka Božidara Matića na zapisniku od 19. ožujka 2008. godine.

Nema primjedbi na pročitano, svjedok neće biti neposredno ispitana.

Predsjednik vijeća čita iskaz ugroženog svjedoka broj 6 na zapisniku od 19. ožujka 2008. godine.

Nema primjedbi na pročitano, svjedok neće biti neposredno ispitana.

Glavna rasprava nastavlja se čitanjem pisane dokumentacije kao što je to odlučeno ranijim rješenjem.

Predsjednik vijeća čita dopis kapetana Beneta upućeno J. Peterson i to prijevod istog (list 3934 spisa).

Nema primjedbi na pročitano.

Predsjednik vijeća čita transkript audio kazete od 16. rujna 1993. (list 3077 do 3084 spisa).

Nema primjedbi na pročitano.

Predsjednik vijeća ukratko usmeno izlaže 14 pisama, brzojava i fax poruka na listovima 3085-3086, 3087-3088, 3091-3094, 3095-3096, 3097-3098, 3099-3103, 3104-3110, 3111-3115, 3116-3119 sa skicom na 3120, 3121, 3123-3124, 3125, 3126, 3127 i 3128 spisa.

Nema primjedbi na ukratko usmeno izloženo.

Predsjednik vijeća u 11,05 sati određuje prekid glavne rasprave, radi odmora, a prisutne obavještava da je nastavak zasjedanja je u 15,00 sati.

Zasjedanje nastavljeno u 15,00 sati.

U sudnici prisutni: zamjenik Glavnog državnog odvjetnika Antun Kvakan, punomoćnik oštećenika, odvjetnik Dragan Jovanić, I optuženi Rahim Ademi, II optuženi Mirko Norac, branitelj I optuženika - odvjetnik Čedo Prodanović i branitelj II optuženika - odvjetnik Željko Olujić.

Za danas je predviđeno ispitivanje svjedoka čije ispitivanje se obavlja putem tumača uz simultano prevođenje. Prevođenje obavlja simultani prevoditelj već prisegнутa stalna sudska tumačica za engleski jezik Mirna Jemrić-Kovačićek i Renee Davies.

Za nastavak postupka ispunjene su sve zakonske pretpostavke. Za danas je predviđeno ispitivanje svjedoka putem video veze. Svjedok je zamolnicom, kao oblikom pružanje međunarodne pravne pomoći, pozvan da se odazove svjedočenju u za to određenom mjestu u SAD. Zamoljena država, SAD odazvala se zamolnici ovog suda za pružanje međunarodne pomoći – ispitivanje svjedoka putem video veze.

Ovo ispitivanje biti će obavljeno izvanraspravno jer je riječ o pružanju međunarodne pravne pomoći i činjenice da se svjedok faktički ne nalazi ovdje u sudnici već u Grand Rapidsu u Michigenu, SAD.

S obzirom na navedeno, predsjednik vijeća upućuje publiku i predstavnike medija da napuste sudnicu jer će biti ispitivanje uspostavom video veze u drugu državu biti obavljeno izvanraspravno.

Uspostavlja se video veza pa se utvrđuje da su u Grand Rapidsu, Michigan, SAD Utvrđuje se tko je prisutan u Uredu državnog odvjetnika SAD, okruga Michigan: zamjenik Državnog odvjetnika SAD-a, gospodin Donald Davis, a koji je određen kao povjerenik za ovo ispitivanje svjedoka Steve Potkonjaka, sukladno međusobnom dogовору nadležnih pravosudnih tijela Hrvatske i SAD-a te svjedok Stevo Potkonjak. Nadležno pravosudno tijelo SAD-a pristalo je da ispitivanje bude obavljeno sukladno odredbama ZKP-a Hrvatske, a zamjenik Glavnog državnog odvjetnika, gospodin Davis, koji je određen u funkciji povjerenika za ovo ispitivanja, prati ispitivanje koje ne smije biti protivno važećim odredbama kaznenog postupka SAD-a.

Povjerenik određen za ovog ispitivanje, gospodin Davis potvrđuje dogovor nadležnih pravosudnih tijela Hrvatske i SAD-a za ispitivanje svjedoka Steve Potkonjaka.

Na početku postupka povjerenik za ispitivanje utvrđuje tko je prisutan u za to određenom prostoru u Grand Rapidsu, Michigan, SAD, te ujedno navodi da je svjedok pozvan po nalogu suda Saveznog suca potpisana 10. ožujka 2008. godine, a predan 11. ožujka 2008. a koji nalog je uručen i svjedoku. Povjerenik utvrđuje da su prisutni: savezni agent koji je uručio poziv svjedoku, gospodin Craig Smith, tehničar Thomas Keating kao i djelatnica Ureda, asistentica povjerenika, godpođa Kristina Zelasko.

Prije prelaska na ispitivanje, povjerenik navodi da mu je od strane svjedoka skrenuta pozornost da postoji zabrinutost u odnosu na osobne podatke svjedoka koji bi mogli izaći u javnost pa povjerenik moli suca da svjedoku postupak bude pojašnjen od strane suca.

Predsjednik vijeća potom poziva svjedoka za zauzme svoje mjesto.

Svjedok navodi da on ne bi svjedočio jer je od strane hrvatskog suda proglašen krivim za ratni zločin koji nije počinio. Predsjednik vijeća objašnjava svjedoku da je on pozvan isključivo kao svjedok i to po dogovoru nadležnih pravosudnih tijela Republike Hrvatske i SAD-a, a po nalogu federalnog suda SAD-a. budući da je svjedok pozvan po nalogu federalnog suca SAD-a, neodazivanje pozivu i odbijanje svjedočenja može povući određene pravne posljedice od strane američkog suda, a prema svjedoku. Predsjednik vijeća navodi da bi takvo postupanje želio izbjegići, a svjedok navodi da bi također želio izbjegići takve okolnosti. Predsjednik vijeća navodi da jedini način za izbjegavanje takvog daljnog postupanja da svjedok dade iskaz na okolnosti na koje je pozvan, a to su okolnosti identifikacije, granatiranja Počitelja te pogibije Milana Pejnovića i Dušana Vujnovića uz garancije i upozorenja koje postoje po hrvatskom pravu, a koje su kompatibilne američkom pravu i pravima koje građani u kaznenom postupku tamo uživaju. Predsjednik vijeća, također, navodi da se ispitivanje obavlja izvanraspravno bez prisustva javnosti, upozorava prisutne da osobne podatke svjedoka moraju sačuvati, a da će iskaz kasnije biti pročitan na glavnoj raspravi, ali bez osobnih podataka svjedoka. Svjedok potom navodi da će u takvoj situaciji dati iskaz na okolnosti zbog kojih je pozvan.

Prelazi se na ispitivanje svjedoka.

Svjedok **STEVO POTKONJAK**, sin Janka, rođen 09. ožujka 1965. godine u Gospiću, po zanimanju alatničar, adresa svjedoka u SAD-u poznata američkim vlastima koji su također utvrdili istovjetnost svjedoka, nesrođan s I i II optuženicima.

Predsjednik vijeća upozorava svjedoka u smislu članka 324. stavak 1. ZKP-a da je dužan iznijeti sudu istinu i sve što mu je o predmetu poznato te ga upozorava da je lažno svjedočenje kazneno djelo, a u smislu članka 236. ZKP-a da nije obvezan odgovarati na pojedina pitanja ako je vjerojatno da bi time izložio sebe ili svoga bliskog rođaka teškoj sramoti, znatnoj materijalnoj šteti ili kaznenom progonu.

Svjedok izjavljuje da je upozorenje razumio te navodi:

„Kada mi je predočeno zbog čega sam pozvan, odgovaram da sam ja u vrijeme agresije bio u Divoselu, a van sam izašao nakon tri ili četiri dana. Ja nisam vidio kako su neki ljudi poginuli, jedino sam kasnije video leševe na prepoznavanju u Korenici. Milu Pejnovića poznajem, a Dušana Vujnovića ne znam.

Na prepoznavanju u Korenici ja sam prepoznao mog oca Janka Potkonjaka, koji je bio rođen 1931. godine. Sjećam se da su mu bile odsječene genitalije, imao je rane od noža ispod ruke, falilo mu je pola lubanje i bio je bez mozga. Moj otac je bio bolestan čovjek, civil i znam da je bio spreman za dijalizu. I on i ja smo prije napada bili u Divoselu. Kad je počelo granatiranje ja sam se izvukao na jednu uzvisinu da vidim što se dešava, ali od magle nisam mogao vidjeti i poslije oca nisam više video. Ja se ne sjećam kako je on bio obučen kad sam ga zadnji puta video.

Kada mi je predočen moj iskaz koji sam dao haškim istražiteljima od 28.09.1998. godine (list 663, 5. odlomak odozdo), gdje stoji da sam rekao da je moj otac na sebi imao crveni džemper i civilne pantalone i da se teško kretao i bio je

spreman za dijalizu, odgovaram da je od događaja prošlo 15 godina. Ja sam dosta tih detalja zaboravio. Kada mi je predočeno da sam rekao (istи list spisa) da je majka uspjela da pobegne s jednom grupom, a da je otac ubijen u Čitluku, odgovaram da mi je to ispričala majka kad sam ju sreo.

Za Milu Pejnovića ja ne znam kako je on završio, ali znam da je on bio možda nešto stariji od mog oca. Ja znam za jednog Đuru Vujnovića kojeg smo zvali „Škejo“ i mislim da je on rođen 1933. ili 1934. godine.

Kada mi je predočen moj iskaz koji sam dao haškim istražiteljima (list 664 spisa, 2. odlomak odozdo), gdje stoji da sam rekao da je Desimir Trešnjić rođen 1964. godine, Mile Pejnović da ima preko 60 godina, Đorđe Potkonjak oko 40, a Đuro Vujnović oko 75 godina, a da sam njihova tijela prepoznao kasnije u Korenici, odgovaram da su bila dva Đure Vujnovića i ovaj od 75 godina je bio stariji od ovoga koji se zove Škejo, a ja sam, i to ne samo ja nego i drugi koji su bili na prepoznavanju tijela, prepoznao ovog starijeg Đuru Vujnovića.

Dalje, navodim da kad sam bio u Divoselu čule su se detonacije, ali ja ne znam jesu li te detonacije dolazile iz pravca Počitelja. Kada mi je predočen moj iskaz na listu 665., 9. odlomak odozdo, gdje sam rekao da sam video Hrvate u divljini i da su neki bili u maskirnim uniformama i da su neki imali svjetilje, a neki crne uniforme i da sam čuo Hrvate kako govore i da sam video granatiranje sela Počitelj i da je u to vrijeme u tom kraju bilo srpskih obrambenih položaja, odgovaram da se to odnosi na period kad smo mi izlazili iz tog područja, a to je bilo drugi ili treći dan od napada, čini mi se treći, a tamo sam video jednu kuću koja je bila spaljena i gorjela je. Dodajem da je bilo 7 ili 8 stogova sijena koji su gorjeli. Ja nisam video nikog tamo jer sam bio još iza hrvatskih položaja".

Na pitanje zamjenika Glavnog državnog odvjetnika, Antuna Kvakana, svjedok odgovara:

„U Divoselu prije napada, 1993. bilo je čitavih kuća, ne znam točno broj, možda njih 50. Za Branka Vujnovića znam, ne znam što je bilo s njim, ali znam da je on bio civil“.

Na pitanje punomoćnika oštećenika, odvjetnika Dragana Jovanića, svjedok odgovara:

„Prije napada 1993. godine, ja sam od imovine imao traktor, korpu za traktor, 15 ovaca, motornu pilu, sjekiru i dva lanca. Ja ne znam što je bilo s tim nakon napada, a u Divoselu sam živio zajedno s ocem“.

Na pitanje branitelja I optuženika, odvjetnika Čede Prodanovića, svjedok odgovara:

„Na pitanje branitelja odgovaram da je u Divoselu je bilo 300 do 400 kuća. 50 ih je bilo čitavih prije napada 1993., a ostale su uništene do tog napada 1993. godine“.

Na pitanje branitelja II optuženika, odvjetnika Željka Olujića, svjedok odgovara:

„Grupa u kojoj sam ja bio, koja se izvlačila, brojala je 36 ljudi. Bilo je civila, vojnika, djece i žena. Ne znam točno koliko je bilo vojnika, možda šest, sedam, najviše deset“.

I optuženi Rahim Ademi navodi da nema pitanja.

Na pitanje II optuženog Mirka Norca, svjedok odgovara:

„Meni je mama rekla da je bila zajedno s mojim ocem i da su krenuli prema Čitluku i dalje prema Počitelju, a kad su došli do Kruškovače da su naišli na vojsku koja je zapucala. Kad je vojska zapucala, neki su uspjeli pobjeći, a neki ne, moja majka je poslije izašla i to mi ispričala, a rekla je da nije vidjela kako je otac poginuo.

Dalje, odgovaram da ja znam da su u grupi s mojom majkom i ocem bili jedan Branko iz Čitluka i njegova žena. Koliko znam oni nisu pucali, mama mi to nije spominjala, ja ne znam je li taj Branko imao oružje, a siguran sam da moji mama i tata nisu imali oružje.

Nemam više ništa za dodati“.

Nema primjedbi na iskaz svjedoka.

Predsjednik vijeća upućuje izraze zahvale i poštovanje nadležnim američkim vlastima, a isto tako gospodinu Davisu na pružanju pomoći. Gospodin Davis prima zahvalu i navodi da mu je bilo zadovoljstvo.

Predsjednik vijeća objavljuje da je nastavak glavne rasprave sutra u 9,30 sati prema predviđenom redu, a da je za 15,00 sati predviđeno ispitivanje svjedoka video linkom sa SAD.

Dovršeno u 16,05 sati.

Predsjednik vijeća

Zapisničar